

Tweede voortgangsrapportage (na 8 maanden) 2016

Vastgesteld door het algemeen bestuur op 31 oktober 2016

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Inleiding	2
1. De actualiteit en de omgeving	4
2. Voortgang op de ambities per beleidsterrein tot april 2016	6
2.1. Identiteit	6
2.2. Onderwijskwaliteit	6
2.3. Personeelsbeleid	9
2.4. Klachten en tevredenheid	11
2.5. Medezeggenschap	12
2.6. Communicatie	12
2.7. Financiën	13
2.8. Huisvesting	14
2.9. ICT en informatievoorziening	16
2.10. Inkoop	16
3. Financiën	17
3.1. Financiën 2016	17
3.2. Forecast 2016 per sector	18
3.3. Totstandkoming forecast 2016	18
3.4. Toelichting op afwijkingen	19
3.5. Realisatie eerste drie maanden 2016	20

Inleiding

Deze tweede voortgangsrapportage van 2016 beslaat de eerste acht maanden van dit jaar. Op tweederde van het jaar laten we hiermee zien hoe ver we zijn met het realiseren van onze doelstellingen uit het jaarplan 2016 en hoever we zijn in het bereiken van de ambities uit ons koersdocument 2016-2020, 'leerlingen van nu, burgers van morgen'.

Onze speerpunten voor de periode 2016-2020 zijn:

1. Leren voor de toekomst
2. Leren is maatwerk
3. Leren met de beste leraren
4. Leren in de samenleving
5. Leren in een professionele cultuur

Op onze scholen wordt iedere dag hard gewerkt om deze speerpunten invulling te geven. Samen met ouders en andere partners zetten de teams zich in om de leerlingen het best mogelijke openbaar onderwijs te bieden.

De ambities uit ons koersdocument zijn vertaald in het jaarplan 2016. Net als we deden in de eerste voortgangsrapportage van 2016 volgen we in deze rapportage het format waarin het koersdocument en jaarplan zijn geschreven. Dit format is vastgelegd in het interne toezichtkader dat sinds 2015 wordt ontwikkeld en na het pilotjaar 2016 in 2017 definitief zal worden vastgesteld. De komende jaren geeft dit toezichtkader vorm en inhoud aan de voortgangsrapportages en jaarverslagen.

Een belangrijke interne ontwikkeling in de eerste acht maanden van 2016 was de verdere uitvoering van het programma van inbesteding van de administratieve diensten van stichting BOOR. Veel zaken die nu nog extern worden uitgevoerd, zoals de personeelsadministratie en de financiële administratie, gaan we vanaf 1 januari 2017 zelf uitvoeren. Een complex en omvangrijk proces, dat momenteel in volle gang is. In het oorspronkelijke plan was medewerking door Vizyr voorzien voor de overdracht van diverse data. Deze medewerking is niet verleend, dit wordt zowel in de uitvoering als qua kosten gecompenseerd in een aangepast programma.

Er wordt alles aan gedaan om de continuïteit van de bedrijfsvoering na 1 januari 2017 te garanderen; de (salaris)betalingen in januari zijn onderdeel van die garantie.

We hebben de eerste stappen gezet voor de inrichting van het nieuwe BOOR Services. Belangrijk onderdeel hiervan is het inventariseren van de wensen en verwachtingen van 'de klant', scholen, management en bestuur, voor de diensten die BOOR Services in de toekomst moet gaan verlenen.

De plannen uit het jaarplan 2016 zijn grotendeels in uitvoering. De ontwikkeling van het kindcentrum IJsselmonde heeft enige vertraging opgelopen.

Zoals uit de forecast blijkt, verwachten we over geheel 2016 een financieel resultaat dat iets hoger ligt dan begroot.

Rotterdam, 31 oktober 2016

Philip Geelkerken
Voorzitter algemeen bestuur

Huub van Blijswijk
Voorzitter college van bestuur

1. De actualiteit en de omgeving

Als het gaat om onderwijskwaliteit zijn twee ontwikkelingen relevant. Het toezichtkader van de onderwijsinspectie is in 2016 vernieuwd. Er gelden andere kernindicatoren die kunnen leiden tot gewijzigde beoordelingen van BOOR-scholen. Een tweede ontwikkeling is het advies dat het platform Ons Onderwijs 2032 in januari heeft gegeven aan de staatssecretaris van Onderwijs. Het geeft een visie op de toekomst van het onderwijs wat betreft de inhoud, daarbij passende organisatievormen en vereiste randvoorwaarden.

Uit een vergelijking van dit advies en het koersdocument van BOOR blijkt dat beide documenten veel overeenkomsten vertonen. Zowel qua centrale doelen van onderwijs, als qua kernwaarden. Opvallende overeenkomstige elementen in de hoofdlijnen van BOOR en de denklijnen van 2032 zijn de aandacht voor vakoverstijgende vaardigheden, maatwerk, betekenisvol leren en burgerschap. De richting waarin BOOR zich ontwikkelt, weerspiegelt kennelijk de tijdgeest van het Nederlandse onderwijs. BOOR geeft uiteraard in het Koersdocument 2016-2020 eigen accenten en eigen invulling aan die tijdgeest.

Rotterdam

Op maandag 18 januari was de presentatie van de Rotterdamse Leraren CAO: een set van extra arbeidsafspraken voor het Rotterdamse scholenveld. De presentatie vond plaats op Wolfert Tweetalig, waar net die dag het predicaat Excellente School was uitgereikt aan de vwo-afdeling. De Rotterdamse Leraren CAO bestaat uit vier maatregelen: de Rotterdamse Lerarenbeurs, de Rotterdamspas, de Erasmus Excellentie Leergang en de welkomstpremie. BOOR is erg blij met deze gemeentelijke aanpak en ondersteunt van harte de inspanningen om het lerarentekort te bestrijden.

In juni werd bekend dat Rotterdam zich in het schooljaar 2016 – 2017 onderwijsstad van het jaar mag noemen. Bij de opening van het schooljaar door wethouder De Jonge sprak Huub van Blijswijk over het onderwijs in Rotterdam tijdens een feestelijke bijeenkomst in de Burgerzaal van het stadhuis. Het openbaar onderwijs was daar goed vertegenwoordigd, omdat ook een leerling van Wolfert Dalton het woord voerde over hoe leerlingen dat onderwijs ervaren en omdat fotograaf Carel van Hees, oud-leerling van obs De Vier Leeuwen en osg Libanon Lyceum, goede herinneringen ophaalde aan zijn schooltijd bij gelegenheid van zijn fototentoonstelling 'Het onderwijs in Nederland', die aansluitend werd geopend in het Stadstimmerhuis.

Actuele veranderingen in het scholenveld

Per brief d.d. 14 juli 2016 is de gemeenteraad geïnformeerd over de hieronder opgesomde veranderingen in het scholenveld. De veranderingen in de huisvesting dragen bij aan de leegstandsreductie van de BOOR-scholen.

- Per 1 augustus zijn obs Blijvliet en obs De Zonnehoek gefuseerd. Het gebouw van de Zonnehoek is daarna teruggegeven aan de gemeente. De gefuseerde school gaat onder de naam obs Blijvliet verder.
- De osbs Henry Dunant, school voor speciaal basisonderwijs, is gesloten en de resterende leerlingen (ca. 14) zijn ingeschreven op obs Babylon; de Henry Dunant woonde hier al in.
- De Recon en de Openluchtschool Rotterdam, twee scholen voor speciaal onderwijs (langdurig zieke kinderen), zijn per 1 augustus gefuseerd en gaan onder de naam Openluchtschool de Recon verder op de locatie Olijflaan in Schiebroek. De VSO afdeling blijft gevestigd op de Dordtsestraatweg.
- In Hoogvliet is de locatie Boomgaard van De Plevier gesloten; het gebouw is terug naar de gemeente.
- Ook in Hoogvliet heeft de Notenkraker een groot deel van de pcb Oudeland overgenomen, na de sluiting van Oudeland per 1 augustus.
- Tot slot wordt per 1 augustus 2017 het brinnummer van obs Combinatie '70 ingeleverd. De leerlingen van deze school hebben inmiddels elders onderdak gevonden. Het gebouw is dus al leeg en gaat terug naar de gemeente.

2. Voortgang op de ambities per beleidsterrein tot april 2016

2.1. Identiteit

Ambitie: De leraren voeren met leerlingen en ouders constructieve gesprekken over het omgaan met dilemma's vanuit het perspectief van deelnemen en meedoen in onze omgeving en in onze samenleving.

Op woensdag 27 januari was de aftrap van een traject van activiteiten, gericht op de identiteit van het openbaar onderwijs en de scholen van BOOR. Het doel van dit traject is om identiteit te vertalen in gedrag en cultuur: wat zijn de uitgangspunten van de kernwaarden van BOOR en op welke manier kunnen personeel, ouders en leerlingen samen in de school met het thema identiteit aan de slag? Inmiddels is er een aantal trainingsmiddagen over identiteit gehouden voor vertegenwoordigers van BOOR-scholen in het basisonderwijs. Deze worden in het nieuwe schooljaar gevolgd door trainingsbijeenkomsten op de scholen zelf, met het gehele team. Het centrum voor humanistische vorming begeleidt dit traject.

2.2. Onderwijskwaliteit

Ambitie: Alle scholen en afdelingen bieden naar oordeel van onze leerlingen en hun ouders een veilige omgeving en uitdagend en vernieuwend onderwijs.

In het derde kwartaal van 2016 is in het speciaal onderwijs een tevredenheidspeiling onder de leerlingen (daar waar mogelijk) en ouders gestart. De bevindingen en conclusies worden in het vierde kwartaal van 2016 besproken. In het (speciaal) basisonderwijs is een leerlingentevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Inmiddels is de conceptrapportage ontvangen. De tevredenheidpeiling in het voortgezet onderwijs, afgenomen onder leerlingen en ouders is afgerond voor de zomervakantie 2016. Een eerste globale analyse levert een positief beeld op van de beleving van onze leerlingen van de sociale veiligheid op hun school. De komende periode gaan de scholen aan de slag met de uitkomsten. Ook op BOOR-niveau analyseren we de uitkomsten en gebruiken we deze voor (nieuw) beleid of aanpassingen van het huidige. Door de bespreking van de conclusies tegen het specifieke decor van elke school verwachten we hierover gedetailleerdere uitspraken van alle tevredenheidspeilingen te kunnen doen. Dit geldt mutatis mutandis voor de mate waarin het onderwijs als uitdagend wordt ervaren.

In het basisonderwijs en speciaal onderwijs zijn er netwerkbijeenkomsten en workshops geweest over de vereisten uit de wet sociale veiligheid. Het instrument www.digitaalveiligheidsplan.nl was daarbij de leidraad.

Ambitie: Alle scholen en afdelingen zijn naar oordeel van de onderwijsinspectie voldoende of goed.

Voortgezet onderwijs

In het bestuursgesprek voortgezet onderwijs van juni 2016 werd aan de onderwijsinspectie uitgelegd dat onderwijskwaliteit speciale, gezamenlijke aandacht zal krijgen in een werkwijze waarbij scholen die risico's lopen worden ondersteund. Op dit moment zijn zes afdelingen zwak. In november worden de afdelingen van het Einstein Lyceum opnieuw beoordeeld en de verwachting is dat deze het basisarrangement zullen verkrijgen. In de ontwikkeling van de pilot collegiale visitaties zijn met een nieuwe externe partner stappen gezet. Deze visitaties zijn gericht op verdere schoolontwikkeling. De invoering van het nieuwe inspectiekader in 2017 wordt ook gezamenlijk voorbereid. De eerste inspectieonderzoeken van de isk-afdelingen van De Hef en Wolfert College hebben een basisarrangement opgeleverd. Een resultaat om trots op te zijn. Er is binnen het voortgezet onderwijs een commissie onderwijs gestart met deelnemers uit de verschillende scholen. De opdracht is gericht op opbrengstverbetering (conform het toezichtkader van de inspectie) en op innovatieve activiteiten waarbij positieve ervaringen in professionele netwerken worden gedeeld.

Speciaal onderwijs

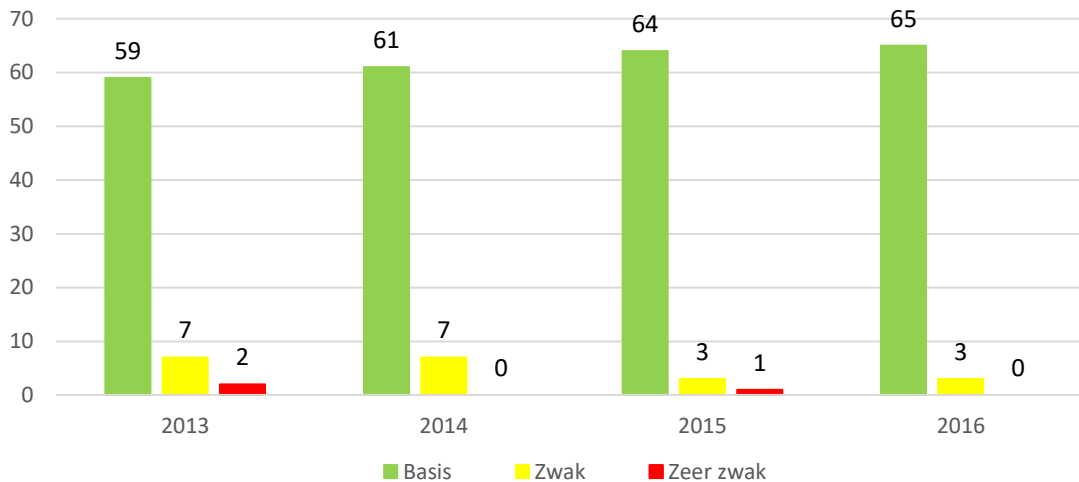
De BOOR-scholen voor speciaal onderwijs hebben de afgelopen periode geen bezoek gehad van de onderwijsinspectie. In het kader van de interne auditcyclus werden de rapporten van de audits in januari en maart 2016 afgerond. Er vond een tussenevaluatie plaats en er wordt vooruitgeblikt naar de interne audits in november 2016. In het schooljaar 2016/2017 is het thema van de interne audits wederom *optimalisatie leerresultaten door een kwaliteitsgerichte cultuur*. In het derde kwartaal zijn er teamtrainingen voor MijnBardo. Hier worden de ambities vanuit de schoolplannen in relatie gebracht met de functionaliteiten in het programma. De trainingen worden goed gewaardeerd. In het speciaal onderwijs zijn al sinds jaar en dag geen zwakke of zeer zwakke scholen. In januari 2016 heeft de inspectie De Pilot beloond met het predicaat *excellente school*.

Basisonderwijs

In het basisonderwijs zijn tien scholen door de inspectie bezocht. Twee scholen hadden een aangepast arrangement en werden opnieuw beoordeeld. Het harde werken op montessorischool Jan Prins werd beloond met een basisarrangement. De ontwikkelingen op Pantarijn vond de inspectie veelbelovend, maar nog niet stevig genoeg voor een basisarrangement. Deze school krijgt tot juni 2017 om door te groeien. De inspectie was niet tevreden over basisschool Bloemhof en heeft deze school het predicaat zwak gegeven. Om deze school zo snel mogelijk weer een basisarrangement te laten verwerven is een interim-directeur toegevoegd aan de school en worden, op basis van een stevig plan van aanpak, verbeteringen

doorgevoerd. De overige zeven scholen hebben allen een basisarrangement van de inspectie gekregen waarbij veel complimenten zijn gegeven.

Trendtabel 2013-2016 van het (speciaal) basisonderwijs (68 scholen)

Ambitie: Al onze leerlingen hebben inzicht in hun persoonlijke ontwikkeling.

Het proces om deze ambitie te realiseren in het (speciaal) basisonderwijs en voortgezet onderwijs wordt in 2017 gestart. In het speciaal onderwijs staan de onderwijs(zorg)behoeften beschreven in het ontwikkelingsperspectief. Dit plan wordt twee maal in het schooljaar besproken met ouders en daar waar mogelijk met leerlingen.

Ambitie: Alle scholen en afdelingen hebben hoge ambities en formuleren bijbehorende schoolstandaarden.

De scholen hebben in hun school- en jaarplannen hun ambities geformuleerd en evalueren deze in hun jaarverslagen. De kwaliteitsprofielen geven een beeld van de realisatie van hun ambities. Niet alle ambities zijn in standaarden te benoemen.

In het basisonderwijs en speciaal onderwijs hebben de schoolleiders het jaarplan afgerond waarin de ambities, met als onderlegger het schoolplan, voor het schooljaar 2016/2017 zijn beschreven. Om focus aan te brengen is ervoor gekozen om aan een beperkt aantal speerpunten per school intensief te werken. Vanuit de kaders van de wet Passend Onderwijs en de ambities uit het koersdocument is er door al onze sectoren gezamenlijk gewerkt aan een beleidsnotitie *Leren is Maatwerk*.

In het speciaal onderwijs zijn in het derde kwartaal van 2016 zes schoollocaties gestart met de implementatie van het leerling onderwijs volgsysteem Parnassys. Het systeem ondersteunt de ambitie om op basis van beschikbare data, analyses te maken op leerling-, groeps-, en schoolniveau en om op basis van hoge ambities schoolstandaarden te formuleren.

Ambitie: Er zijn vijf kindcentra met een integraal aanbod van onderwijs en opvang.

Op 1 februari is er een intentieverklaring getekend tussen BOOR (onderwijs), Peuter & Co (peuterspeelzaalwerk) en Mundo (kinderopvang). Met deze intentieverklaring geven de partijen aan dat zij samen Kindcentrum IJsselmonde willen ontwikkelen en realiseren. Er zijn meerdere bijeenkomsten van de verschillende betrokkenen geweest, waarin gesproken is over de stip aan de horizon. Dit heeft geleid tot een missie- en visiedocument. Er zijn ook oriënterende gesprekken geweest met directeuren van andere scholen die geïnteresseerd zijn in de ontwikkeling naar een kindcentrum. Bovendien zijn er twee verkennende onderzoeken uitgevoerd om de wenselijkheid en haalbaarheid van een mogelijk kindcentrum in een bepaald gebied in kaart te brengen.

2.3. Personeelsbeleid

De eerste acht maanden van 2016 stonden vooral in het teken van de investering van de diensten die nu nog door Vizyr worden uitgevoerd. Er zijn zeven sessies geweest waarin BOOR met verschillende betrokkenen gesproken heeft over wensen en gedachten voor de personeelsafdeling, die vanaf 1 januari 2017 in eigen beheer wordt ingericht. In het tweede kwartaal is een inrichtingsadvies geformuleerd op basis van de opbrengst van de sessies. De huidige werkgroep HRM heeft het strategisch HRM beleid beschreven. Binnen het bestuur is hier uitgebreid aandacht aan besteed.

Ambitie: Op basis van het strategisch personeelsbeleid en personeelsplanning wordt de ontwikkeling van medewerkers op alle niveaus begeleid, vastgelegd en gemonitord. Dit gebeurt zowel gericht op individuele ontwikkeling als op de ontwikkeling van teams

Als onderdeel van het strategisch HRM beleid is een eerste globale meting gedaan, die op basis van leerlingenstromen, uittredend personeel, (verwachte) tekortvakken en dergelijke gaat inspelen op de arbeidsmarkt (meerjarige personeelsplanning). Om dit proces te verfijnen schaft BOOR software aan. De Europese aanbesteding hiervoor is gestart. Inmiddels is het pakket Afas aangekocht; aanschaf van een BI-tool is tot nu niet succesvol geweest (zie 2.9). Met deze software kunnen zaken als de professionele ontwikkeling, de gesprekscyclus en andere voor HRM beleid relevante gegevens beter worden gevolgd. Dit versterkt op organisatieniveau het zicht op kwalitatieve en kwantitatieve personele vraagstukken (meerjarige formatie- c.q. personeelsplanning)

Ambitie: Het bekwaamheidsniveau van leraren en schoolleiders is verhoogd en door registratie in het leraren- en schoolleidersregister geborgd.

Per 1 juni is begonnen met de borging van de opname van personeelsleden in het schoolleidersregister en een inventarisatie van leidinggevenden in een management development traject, gericht op gesprekvoering op alle niveaus van de organisatie. 30 schoolleiders hebben zich ingeschreven en geregistreerd. Dit is 42%. 27 schoolleiders hebben zich wel ingeschreven maar nog niet geregistreerd. Dit is 36%.

Ambitie: Ziekteverzuim beperken we BOOR-breed tot onder de 6%. Er is hiertoe een ziekteverzuimbeleid vastgesteld en in uitvoering genomen.

Eind 2015 is er een nieuw convenant afgesloten met het vervangingsfonds om het ziekteverzuim te reduceren tot onder de 6% in 2017. Het project is geïntensiveerd voortgezet in twee scholengroepen in het primair onderwijs (IJsselmonde en Alexander) en in het (voortgezet) speciaal onderwijs.

De eerste resultaten van het verzuimbeleid in het primair onderwijs zijn positief. Uit de verzuimcijfers van de eerste 8 maanden 2016 blijkt dat de geïntensiveerde aanpak zijn vruchten afwerpt. Het speciaal onderwijs laat een daling zien van 0,9 %. Het ziekteverzuim in het basisonderwijs daalt met 0,8%.

Het verzuim in het voortgezet onderwijs stijgt met 0,8%. Deze laatste ontwikkeling was niet verwacht; momenteel wordt onderzocht waar deze stijging vandaan komt en wordt hier actie op ondernomen. De verwachting is dat daarmee het doel voor 2017 gehaald zal worden.

De overdracht van de bedrijfsartsenzorg naar de opvolgende arbodienst is voltooid en heeft weinig problemen opgeleverd.

BOOR verzuimcijfers tot en met augustus versus landelijke gegevens

Organisatie	Percentage			Duur			Frequentie		
	2014	2015	2016***	2014	2015	2016***	2014	2015	2016***
BOOR*	8,0	7,2	7,0	22	21	19	1,4	1,3	1,2
BOOR PO*	8,8	8,5	7,7	32	33	33	1,0	0,9	0,9
BOOR VO*	5,4	5,0	5,8	13	11	9	1,8	1,8	1,8
BOOR SO*	10,3	8,2	7,3	22	26	21	1,3	1,3	1,2
Landelijk PO**	6,1	nbn	-	22	nbn	-	1,1	nbn	-
Landelijk VO**	4,9	nbn	-	13	nbn	-	1,6	nbn	-
Landelijk SO**	6,4	nbn	-	21	nbn	-	1,2	nbn	-

* ziekteverzuim totaal personeel

** ziekteverzuim onderwijzend personeel (landelijk ziekteverzuim totaal personeel niet beschikbaar bij DUO) wij werken aan een onderverdeling op personeelscategorieën

*** tot 1 september 2016

nbn cijfers 2015 zijn nog niet beschikbaar.

Ambitie: Mobiliteit wordt bevorderd en gemonitord binnen en tussen alle sectoren en op alle niveaus van de organisatie. Daartoe is op organisatieniveau zicht op kwalitatieve en kwantitatieve personele vraagstukken (meerjarenformatie- c.q. personeelsplanning). Het mobiliteitsbeleid is uitgewerkt als onderdeel van het strategisch personeelsbeleid. Jaarlijks zal een vlootshow plaatsvinden van alle leidinggevendenden.

Op het domein mobiliteit is in augustus 2016 begonnen met de inrichting van een mobiliteitsgroep met medewerkers in vaste dienst voor het primair en (voortgezet) speciaal onderwijs, die ingezet kunnen worden bij vervangingsproblematiek. In het kader van de omvangrijke investingsoperatie zal die groep per 1 januari 2017 zo ver mogelijk operationeel zijn. Ook zijn vanwege het investeringsprogramma diverse activiteiten voor werving en selectie gestart om op 1 januari 2017 de activiteiten rond salaris en advies in eigen beheer te kunnen nemen.

2.4. Klachten en tevredenheid

In de eerste acht maanden van 2016 werden in totaal 55 klachten ingediend bij stichting BOOR.

Deze waren als volgt verdeeld over de sectoren:

- (Speciaal) basisonderwijs 31
- Voortgezet onderwijs 20
- (Voortgezet) speciaal onderwijs 4

Vaak blijkt een klacht een signaal van slechte communicatie tussen betrokkenen en is de situatie op te lossen door de communicatie weer op gang te brengen. Het overgrote deel van de klachten wordt opgelost op het niveau van de schooldirectie of de bovenschoolse directie. Een klein deel van de klachten, twaalf in de eerste acht maanden van 2016, komt terecht bij de stichting onderwijsgeschillen.

Hiervan zijn drie klachten ingediend bij de geschillencommissie passend onderwijs. Eén van deze klachten is ingetrokken, de andere twee zijn (gedeeltelijk) gegrond verklaard.

De overige klachten zijn ingediend bij de landelijke klachtencommissie. Van deze negen klachten zijn er vier ingetrokken, één niet ontvankelijk verklaard, twee aangehouden, één ongegrond verklaard en één gegrond verklaard.

Ondanks het geringe aantal gegronde klachten blijft het uitgangspunt dat elke klacht er één te veel is. Niet alleen vanwege de formele klachtenregeling, maar ook langs andere wegen wordt het signaal ontvangen, dat niet iedereen altijd de goede weg weet om zorgen of klachten te melden. Er wordt daarom extra aandacht besteed aan de bekendheid van personeel, ouders en leerlingen met de klachtenregeling, externe vertrouwenspersonen, integriteitscode en klokkenluidersregeling van BOOR.

2.5. Medezeggenschap

Ambitie: BOOR stimuleert actieve betrokkenheid van leerlingen, ouders en personeel. Er is sprake van gelijkwaardige dialoog en gezamenlijke verantwoordelijkheid. Leerlingen, ouders en personeel zijn actief betrokken bij de schoolontwikkeling en besluitvormingsprocessen.

Er is veel geïnvesteerd in de huidige goede relatie met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraden. Scholing van alle betrokkenen bij de medezeggenschap heeft deze eerste acht maanden extra aandacht gekregen. Na voorbereiding en ontwikkeling van eigen materiaal is in maart gestart met de eerste basiscursussen voor leden van medezeggenschapsraden. Inmiddels hebben circa 40 deelnemers de cursus gevolgd. Naast dit cursusaanbod is voor een aantal medezeggenschapsraden ook scholing op maat en in de eigen school verzorgd. In juni is een onderzoek gestart naar het functioneren van de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraden. Daarvoor worden de leden van deze raden en de directies van de scholen met een enquête bevraagd. In oktober worden de resultaten van dit onderzoek bekend.

2.6. Communicatie

Ambitie: We werken aan een sterke reputatie bij externe relaties.

BOOR gebruikt communicatie als instrument om ontwikkelingen binnen en buiten de organisatie bekend te maken. In de eerste acht maanden van 2016 is gewerkt aan het verbeteren van de websites en het verschijnen van het i-magazine van BOOR. Door het college van bestuur, bovenschoolse directeuren, rectoren en medewerkers van BOOR Services is een communicatietraining 'omgevingsbewustzijn' gevolgd.

Hoogtepunten op organisatieniveau uit de eerste acht maanden van 2016, waar BOOR zowel intern als extern aandacht voor heeft gegenereerd:

- Beëindiging van het aangepast financieel toezicht door de Onderwijsinspectie in januari 2016.
- Predicaat excellent voor SO de Pilot en Wolfert Tweetalig vwo
- Publicatie Koers 2016-2020 'Leerlingen van nu, burgers van morgen'
- Jaarverslag 2015
- Daling ziekteverzuim
- Opening onderwijsjaar bij de gemeente, augustus 2016

Communicatie brengt waar mogelijk projecten van scholen die een vertaling zijn van de speerpunten uit het Koersdocument intern en extern over het voetlicht, zoals:

- De HAVENSchool
- Job Academie

- Vernieuwend onderwijsconcept op de Vierambacht
- Kindcentrum IJsselmonde

In april 2016 verscheen een interview met Huub van Blijswijk in het AD over zijn toekomstvisie voor BOOR. Het BOOR iMagazine, het medium waarin BOOR zijn relaties informeert over de ontwikkelingen bij BOOR, verschijnt ongeveer eens in de zes weken en is drie keer verschenen in de eerste acht maanden van 2016.

Er wordt in de media veel aandacht besteed aan BOOR en onderwijs en niet altijd in positieve zin. In veel gevallen houdt dit verband met betrokkenheid met het onderwijs in de stad en meer in het bijzonder met de scholen van BOOR. Onze lijn blijft dat we open en transparant communiceren.

Ambitie: Medewerkers voelen zich verantwoordelijk bij het operationaliseren van onze ambities.

BOOR heeft de volgende communicatieproducten ontwikkeld ter ondersteuning van deze ambitie:

- Handzaam boekje *Leerlingen van nu, burgers van morgen*
- Online digitaal magazine
- Dubbelinterviews met bestuurders en medewerkers voor BOORiMagazine over de vertaling van de Koers naar de dagelijkse praktijk (maart en juni 2016)
- Banners *Leerlingen van nu, burgers van morgen*

Ook is door communicatie gewerkt aan de strategische doorvertaling van de ambities uit het koersdocument, zowel in beleid (zie elders in deze rapportage) als in bezieling. Voorbeelden zijn de vertaling van de speerpunten in speeches en presentaties bij bijeenkomsten, in teksten op intranet en de website en in communicatieplannen van afzonderlijke projecten.

2.7. Financiën

De ambities op financieel gebied zijn: financieel gezonde scholen, inzicht in de financiële situatie en bewustwording van besteding van publieke middelen.

In deze voortgangsrapportage geven we inzicht in het aantal scholen dat in 2016 naar verwachting binnen de begroting blijft. Dit is een indicator voor een financieel gezonde school. In de financiële paragraaf staat een toelichting op de forecast 2016 voor geheel BOOR en op de afwijkingen van de begroting. Van de 84 scholen¹, blijft 87% binnen de begroting. Zie ook de volgende tabel. Daar waar van de begroting wordt afgeweken, betreft dit een expliciete keus om extra te investeren.

¹ Inclusief EarlyBird en SCOOR

Sector	Aantal scholen	Aantal scholen binnen de begroting	Aantal scholen met begrotingsoverschrijding
(speciaal) basisonderwijs	69	60	9
(voortgezet) speciaal onderwijs	9	8	1
Voortgezet onderwijs	6	5	1
Totaal	84	73	11
		87%	13%

Ten opzichte van de vorige voortgangsrapportage is er één school in het (s)bao bijgekomen waarvan verwacht wordt dat deze de begroting niet gaat halen. Op deze – en acht andere scholen in het (s)bao en één (v)so-school – is in 2016 een extra impuls nodig om de kwaliteit van het onderwijs op een hoger niveau te brengen. In de meerjarenbegroting hebben de meeste van deze scholen een sluitende begroting en is er dus sprake van een eenmalige extra investering in de onderwijskwaliteit.

Eén vo-school heeft te kampen met een daling van het leerlingaantal die niet direct kan worden opgevangen met lagere personele lasten. Op deze school wordt gewerkt aan verbeterplannen, voor een gezonde financiële exploitatie op de lange termijn. In paragraaf 0 gaan we nader in op het financiële beeld en de forecast voor 2016.

2.8. Huisvesting

Ambitie: BOOR verbetert de kwaliteit van de gebouwen, onder andere mogelijk door het realiseren van leegstandsreductie en het verminderen van het aantal schoolgebouwen.

Middels het schrijven van de wethouder aan de Raad, maart 2016, en bevestigd in de sectorkamer, heeft de gemeente aangegeven dat stichting BOOR nog nieuwe definitieve plannen moet maken voor een leegstandreductie van 19.203 m2 bruto vloeroppervlak voor 2019. Dit om te voldoen aan de streefcapaciteit van 51.267 m2 zoals afgesproken conform de ambitie meerjarig onderwijshuisvestingsplan 2015-2025, bruto vloeroppervlak, opgesteld door FOKOR en de gemeente Rotterdam.

In de periode tussen maart en juli 2016 heeft stichting BOOR onderzocht op welke wijze deze leegstandreductie gerealiseerd kan worden. Het resultaat is een set aan plannen die ruim aan de afgesproken leegstandsreductie voldoet met een aantal randvoorwaarden waarbij medewerking van de gemeente een voorwaarde is.

Aan de gemeente is een overzicht gezonden met alle acties en hoe dit alles te realiseren inclusief de daarmee samenhangende leegstandsreductie en planning van uitvoering. Ook is aangegeven onder welke randvoorwaarden dat kan worden gerealiseerd. We gaan ervan uit dat BOOR daarmee voldaan heeft aan de afspraken

met de gemeente t.a.v. leegstandsreductie. De planning van uitvoering loopt deels door in het jaar 2020, omdat deze gekoppeld is aan leegstandsreductie door nieuwbouwprojecten en schuifbergingen, die niet eerder mogelijk zijn.

Ambitie: Innovatieve onderwijsconcepten zijn passend gehuisvest.

In deze periode is BOOR (vanuit het Programma Bouwprojecten) begonnen met het vastleggen van de uitgangspunten voor onderwijshuisvesting om innovatieve onderwijsconcept passend te huisvesten. Dit gebeurt in overleg met het onderwijsveld, via gesprekken met het team kwaliteit, kennis en onderzoek, met BOOR-scholen en op basis van landelijke en internationaal onderzoek naar innovatieve onderwijsconcepten. De uitgangspunten worden vastgelegd in het document 'Kader onderwijshuisvestingskwaliteit BOOR'.

Hieronder staan de resultaten van de eerste acht maanden van 2016 in lopende bouwprojecten voor innovatieve onderwijsconcepten:

- **Kindcentrum IJsselmonde: kindcentrum-ontwikkeling**
De nieuwe organisatievorm (die de essentie is van een Kindcentrum) is verkend en de consequenties voor de ontwikkeling van de huisvesting van het Kindcentrum zijn benoemd.
- **Promise Academy Charlois (doorgaande leerlijn 2-18 jaar)**
De vorm van onderwijs die ononderbroken leerlijn van 2 tot 18 jaar beoogt, is onderzocht. Op basis daarvan is een voorstel gedaan voor de ontwikkeling van een onderwijscampus op het Nachtegaalplein.
- **Mytyschool De Brug en Tyltyschool Rotterdam: combinatie onderwijs/zorg en geïndividualiseerd onderwijs**
Voor Mytyschool De Brug en de Tyltyschool is een ruimtelijk en een technisch programma van eisen opgesteld voor huisvesting waarin optimaal invulling kan worden gegeven aan de onderwijsaanpak van beide scholen.

Ambitie: schoolgebouwen zijn geschikt voor multifunctioneel gebruik.

We willen weten waar onderwijshuisvesting en de afspraken over het gebruik ervan aan moeten voldoen bij multifunctioneel gebruik. De afgelopen periode zijn we dit gaan onderzoeken.

De aanzet voor de uitgangspunten van multifunctioneel gebruik zijn vastgelegd in een eerste versie van het document 'Kader onderwijshuisvestingskwaliteit BOOR'. De uitgangspunten zijn vervolgens opgenomen in de programma's van eisen van de lopende huisvestingsprojecten.

2.9. ICT en informatievoorziening

Ambitie: Verschillende managementinformatiesystemen worden gekoppeld in een datawarehouse. Via een dashboard is de gewenste sturingsinformatie toegankelijk.

De Europese Aanbesteding BI-tool heeft niet tot succes geleid omdat marktpartijen zich niet konden kwalificeren of niet binnen de budgettaire kaders van BOOR hun aanbieding hebben gedaan. Begin 2017 zetten we de aanbesteding opnieuw in de markt met een aangepast Programma van Eisen.

Ambitie: De ict-infrastructuur is afgestemd op de visie op het onderwijs en een daarvan afgeleid informatiebeleid.

Om te komen tot die infrastructuur is een aantal projecten gedefinieerd. Het eerste is connectiviteit; doelstelling is om alle scholen van BOOR te voorzien van snel Internet. Planning is om dit in het vierde kwartaal van 2016 te realiseren waarna de volgende projecten ten uitvoer worden gebracht.

2.10. Inkoop

De ambities op het gebied van inkoop zijn: we kopen maatschappelijk verantwoord en duurzaam in, ons inkoopbeleid bevordert arbeidsparticipatie door mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en aanbestedingen worden zo georganiseerd dat lokale ondernemers succesvol kunnen meedingen naar opdrachten.

In het inkoopkader van BOOR zijn maatschappelijk verantwoord en duurzaam inkopen, het bevorderen van arbeidsparticipatie en het succesvol inschrijven door (lokale) MKB leveranciers opgenomen als beleidsuitgangspunt. In de lopende aanbesteding van brandveiligheid is de opdracht zo ingedeeld dat kleinere marktpartijen de opdracht goed kunnen invullen. Daarbij zijn de eisen voor selectie zo geformuleerd dat MKB bedrijven ook kunnen voldoen. Leveranciers dienen aantoonbaar invulling te geven aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. Bij elke aanbesteding wordt stilgestaan bij het bevorderen van arbeidsparticipatie en de manier waarop BOOR dit kan invullen.

3. Financiën

3.1. Financiën 2016

Het financiële beeld is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2016	Realisatie januari - augustus	Forecast 2016
Baten			
Rijksbijdragen Ministerie van OCW	221.325	151.850	227.466
Overige overheidsbijdragen	14.762	9.113	13.501
Overige baten	10.593	8.697	11.653
Totaal baten	246.680	169.660	252.620
Lasten			
Personele lasten	197.821	135.227	202.177
Huisvestingslasten	16.979	11.008	16.995
Afschrijvingen	4.356	3.023	4.581
Overige materiële lasten	25.290	15.708	25.955
Totaal lasten	244.446	164.966	249.708
Resultaat gewone bedrijfsvoering	2.234	4.694	2.912
Financiële baten en lasten	-/- 500	-/- 254	-/- 388
Resultaat	1.734	4.440	2.524

Verdeling per sector

Sector (s)bao	1.080	1.077	718
Sector (v)so	258	1.014	1.068
Sector vo	396	2.198	1.938
Bestuur en BOOR Services	0	152	-/- 1.200
Totaal	1.734	4.440	2.524

Zoals uit de tabel blijkt, verwacht BOOR over geheel 2016 een financieel resultaat dat hoger ligt dan begroot. Zowel de inkomsten als de uitgaven zijn hoger dan in de begroting 2016 was opgenomen. De forecast per sector en de toelichting op de afwijkingen is hieronder opgenomen. De realisatie tot en met augustus wordt toegelicht in de laatste paragraaf van dit hoofdstuk.

3.2. Forecast 2016 per sector

De financiële verwachting voor 2016 is per sector als volgt:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	(s)bao ²	(v)so ³	vo ⁴	ABB	Totaal
Baten					
Rijksbijdragen Ministerie van OCW	101.930	40.814	84.722	0	227.466
Overige overheidsbijdragen	10.015	232	3.254	0	13.501
Overige baten	3.508	1.924	5.991	230	11.653
Totaal baten	115.453	42.970	93.967	230	252.620
Lasten					
Personele lasten	91.658	35.205	69.885	5.429	202.177
Huisvestingslasten	8.709	2.265	5.844	177	16.995
Afschrijvingen	1.846	478	2.239	18	4.581
Overige materiële lasten	12.522	3.954	13.673	-/- 4.194	25.955
Totaal lasten	114.735	41.902	91.641	1.430	249.708
Resultaat gewone bedrijfsvoering	718	1.068	2.326	-/- 1.200	2.912
Financiële baten en lasten	0	0	-/-388	0	-/-388
Resultaat	718	1.068	1.938	-/- 1.200	2.524

3.3. Totstandkoming forecast 2016

De forecast 2016 is tot stand gekomen door het samenvoegen van de individuele verwachtingen van de scholen. De schoolleiding heeft bij het maken van de forecast rekening gehouden met onder meer de volgende ontwikkelingen:

- Werkelijke leerlingaantallen in het lopende schooljaar
- Ontwikkeling van de personele formatie
- Gevolgen van de cao-onderhandelingen
- Aangepaste rijksbijdragen

² (speciaal) basisonderwijs

³ (voortgezet) speciaal onderwijs

⁴ voortgezet onderwijs

3.4. Toelichting op afwijkingen

BOOR verwacht dat een resultaat wordt behaald dat iets hoger ligt dan de begroting voor 2016. Ten opzichte van de eerste forecast betreft het een positieve bijstelling van bijna € 800.000. In relatieve zin een geringe afwijking van de begroting, te weten 0,3% van de totale exploitatie. De afwijking wordt met name veroorzaakt door een hoger resultaat in de sector voortgezet onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs. De sector (speciaal) basisonderwijs komt over 2016 naar verwachting iets lager uit dan begroot. Met het verwachte resultaat, blijft BOOR op koers in de noodzakelijke opbouw van weerstandsvermogen.

In de eerste voortgangsrapportage zijn een aantal afwijkingen ten opzichte van de begroting benoemd. Dit betreffen zowel voor- als nadelen die elkaar grotendeels opheffen. De belangrijkste afwijkingen zijn:

- Hogere rijksbijdragen als gevolg van compensatie van hogere personele lasten. Deze hogere personele lasten bestaan uit een verhoging van de pensioenpremie ende uitvoering van de cao akkoorden. Hoger aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs op 1 oktober 2015, waardoor de rijksbijdragen voor 2016 hoger uitvallen. Bij één school valt het aantal leerlingen tegen, waardoor de schoolbegroting niet wordt gehaald.
- Op een aantal scholen in het primair onderwijs zijn extra (personele) investeringen nodig om de kwaliteit van het onderwijs te verhogen.
- De kosten die eenmalig moeten worden gemaakt om de administratie vanaf 2017 zelf te kunnen voeren, vallen hoger uit.
- BOOR verwacht financiële meevallers in subsidieafrekeningen.
- Er is een relatief dure lening afgelost, waardoor de financiële lasten lager uitvallen. Deze lasten waren nog wel opgenomen in de begroting 2016, echter de lening is in maart 2016 afgelost en de financiële gevolgen daarvan zijn in 2015 verwerkt.
- Er zijn middelen vrijgemaakt voor de ontwikkeling van de Promise Academy Charlois.

In aanvulling op deze ontwikkelingen is in de nu opgestelde tweede forecast voor 2016 rekening gehouden met de volgende zaken:

- Er is besloten om op een aantal scholen in het (speciaal) basisonderwijs extra personeel in te zetten om een kwaliteitsimpuls te realiseren. Deze scholen halen daardoor hun begroting niet. Daar staat tegenover dat er ook scholen zijn die een positiever financieel resultaat halen dan begroot, bijvoorbeeld doordat er minder personeel hoeft te worden vervangen of doordat vacatures niet hoefden te worden ingevuld. In de forecast is rekening gehouden met een correctie van rijksbijdragen vanwege een afwijking tussen de veronderstelde en werkelijke leerlinggewichten.

- De schoolbegrotingen in de sector (voortgezet) speciaal onderwijs zijn opgesteld op basis van de verwachte ontwikkelingen medio 2015. Ook in deze sector liggen de verwachte financiële resultaten hoger dan begroot.
- Drie scholen in de sector voortgezet onderwijs verwachten een positiever financieel resultaat dan in de eerste forecast was meegenomen. Deels komt dit door een voorzichtige begroting, deels omdat uitgaven doorschuiven naar volgend jaar en door meer inkomsten voor de in 2016 nog ruime vergoeding voor de maatwerkbekostiging voor asielzoekers.

Op het moment van opmaken van de tweede forecast hebben we een aantal (financiële) risico's geïdentificeerd, waarvan de exacte omvang nog niet bekend is.

Het betreft:

- De omvang van de kosten voor de investering van de administratie kunnen hoger uitvallen dan geraamd. Bijvoorbeeld door juridische procedures die in dit verband worden gevoerd in verband met de opzegging van het contract met het administratiekantoor. Hierdoor verwachten we hogere kosten, die moeten worden gemaakt als de historische data niet worden verkregen. Momenteel loopt de juridische procedure voor het verkrijgen van de historische data. BOOR wordt hierin ondersteund door externe juristen.
- Het ABP is gestart met de invordering van pensioenpremie van ex-werknemers. Aan deze regeling is in het verleden door het ABP geen invulling gegeven. Het aantal medewerkers en het aantal jaren dat wordt ingevorderd zijn nog niet bekend. In de komende periode wordt bekeken op welke manier deze kosten inzichtelijk gemaakt kunnen worden om voor de toekomst deze kosten wel op te nemen in de begroting.

3.5. Realisatie januari t/m augustus 2016

De realisatiecijfers over de eerste drie maanden van 2016 laten een voordelig resultaat zien van € 4.440.000. Dit resultaat kan niet één op één worden vertaald naar een resultaat voor het gehele jaar. Als gevolg van een seizoenpatroon in de baten en de lasten, worden deze niet gelijkmatig gedurende het jaar gerealiseerd.

De (eenmalige) kosten voor de investering van de administratie en de onderhoudsuitgaven vallen grotendeels in de laatste maanden van het jaar.

Colofon

Stichting BOOR

Pakhuis Maaspoort
Tweede verdieping
Prins Hendrikkade 14
3071 KB Rotterdam
Postbus 23058
3001 KB Rotterdam
010-2540800
info@stichtingboor.nl
www.stichtingboor.nl

[@stichtingboor](https://twitter.com/stichtingboor)